

Raport dot. Europejskiego Systemu Uczciwości

“Money, politics, power: corruption risks in Europe” – pod takim tytułem Transparency International opublikowało raport stanowiący podsumowanie sukcesywnie udostępnianych analiz krajowych systemów uczciwości.

Dokument stanowi zbiorcze zestawienie konkluzji, jakie wynikają z oceny systemów przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń *korupcyjnych* w 25 europejskich państwach. Jako element paneuropejskiego projektu, przy współpracy z Komisją Europejską, badaniu poddano Belgię, Bułgarię, Czechy, Danię, Estonię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Holandię, Irlandię, Litwę, Łotwę, Niemcy, Norwegię, Polskę, Portugalię, Rumunię, Słowację, Słowenię, Szwajcarię, Szwecję, Węgry, Wielką Brytanię oraz Włochy. Przy ocenie brano pod uwagę jak bardzo rozbudowane i jak skuteczne są instytucje i procedury *antykorupcyjne* w następujących kategoriach:

władza ustawodawcza,

władza wykonawcza,

sądownictwo,

administracja publiczna,

organy ścigania,

organy prowadzące nadzór nad wyborami,

urzędy rzecznika praw,

najwyższe organy kontroli,

agencje *antykorupcyjne*,

partie polityczne,

media,

społeczeństwo obywatelskie,

sektor prywatny.

Generalnie raport zauważa, iż mimo, że jedne państwa wypadły lepiej, niż inne, to jednak nikt nie wypadł wzorowo. Jest to dowodem na konieczność stałego zaangażowania klasy politycznej i szerzej - administracji publicznej, sektora prywatnego oraz społeczeństwa reprezentowanego przez organizacje pozarządowe - w przeciwdziałanie *korupcji*. Za mocne elementy we wszystkich badanych państwach uznano instytucje audytorskie (w tym polski NIK), komisje wyborcze oraz krajowych rzeczników praw. Dobrze oceniono ogólne *antykorupcyjne* ramy prawne czy nadzór nad wydatkowaniem środków publicznych.

Za najłabsze ogniwo postrzegane są partie polityczne (politykom wytknięto nieujawnianie majątku), administracja publiczna i sektor prywatny (nie dość angażujący się w zapobieganie *korupcji*). Słabo wypadły również krajowe instytucje *antykorupcyjne*. Autorzy raportu zwracają także uwagę na takie kwestie jak niedostateczne uregulowanie *lobbingu*, gdyż 19 z przebadanych państw nie posiada odpowiednich przepisów. Wytknięto również dopuszczanie anonimowego wsparcia dla partii politycznych czy problemy w dostępie do informacji publicznej.

Polska zaliczona została do grona państw, w których w ostatnich latach system uczciwości uległ wzmocnieniu. Dostrzeżono skuteczny nadzór Krajowej Komisji Wyborczej nad finansami partii politycznych, jak również zakaz anonimowego dla nich wsparcia. Pochwalono również Polskę za posiadanie Zasad Etyki Poselskiej. Aczkolwiek zauważono, iż Polska jako jeden z raptem 2 krajów posiada własne wewnętrzne uregulowania kwestii *lobbingu*, to wytknięto ich zawłość i niedostateczną realizację w praktyce. Słabością polskiego systemu *antykorupcyjnego* jest również brak zdecydowanej i całościowej ochrony dla demaskatorów ujawniających nadużycia oraz zbyt krótki okres przejściowy przy zatrudnianiu urzędników przez sektor prywatny, którego działalność regulowali w ramach swojej pracy.

Źródło: transparency.org/enis

Pliki do pobrania

[\(pdf, 2.79 MB\)](#)